LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ACK

przy Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA I POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA UCZNIÓW ORAZ PRACOWNIKÓW SZKOŁY

Adres placówki: ul. Warszawska 52, 06-500 Mława

Data wprowadzenia: 13.10.2026 r.

Zarządzenie dyrektora nr: 5 - 2026/2027

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Cel procedur

1. Celem procedur jest zapewnienie możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa uczniów, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz osób przebywających na terenie Liceum Ogólnokształcącego ACK.
2. Procedury określają zasady zapobiegania zagrożeniom, rozpoznawania sytuacji niebezpiecznych, alarmowania, reagowania, ewakuacji, udzielania pomocy oraz przywracania bezpiecznych warunków funkcjonowania szkoły.
3. Procedury stosuje się w szczególności w przypadku:
    - wtargnięcia osoby nieuprawnionej lub agresywnej na teren szkoły;
    - wtargnięcia napastnika, w tym osoby posiadającej broń lub inne niebezpieczne narzędzie;
    - przemocy fizycznej, gróźb i bójek;
    - podejrzenia podłożenia ładunku wybuchowego;
    - otrzymania groźby dotyczącej bezpieczeństwa placówki;
    - pożaru, zadymienia lub zagrożenia wybuchem;
    - podejrzenia uwolnienia substancji niebezpiecznej;
    - konieczności ewakuacji lub schronienia się w budynku;
    - innych zdarzeń zagrażających życiu lub zdrowiu.

4. Nadrzędną zasadą jest ochrona życia i zdrowia. Żaden pracownik nie jest zobowiązany do podejmowania działań narażających go na bezpośrednie niebezpieczeństwo.

§ 2. Zakres obowiązywania

1. Procedury obowiązują wszystkich pracowników szkoły, uczniów, osoby prowadzące zajęcia, wykonawców usług oraz osoby odwiedzające placówkę.
2. Zasady stosuje się podczas zajęć lekcyjnych, przerw, uroczystości, egzaminów, spotkań, zajęć dodatkowych i innych wydarzeń organizowanych przez szkołę.
3. Procedury należy dostosować do rzeczywistego układu budynku, dostępnych wyjść, systemu alarmowego, zasad ochrony przeciwpożarowej i organizacji pracy szkoły.
4. W przypadku rozbieżności pomiędzy niniejszym dokumentem a poleceniami uprawnionych służb ratunkowych pierwszeństwo mają polecenia służb dotyczące prowadzonej interwencji.

II. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo

§ 3. Dyrektor szkoły

Do obowiązków dyrektora należy:

1. Organizowanie i nadzorowanie systemu bezpieczeństwa szkoły.
2. Wyznaczenie osób odpowiedzialnych za alarmowanie, kontakt ze służbami, ewakuację, sprawdzanie obecności i przekazywanie informacji.
3. Zapewnienie dostępności procedur wszystkim pracownikom.
4. Organizowanie szkoleń i ćwiczeń dotyczących reagowania na zagrożenia.
5. Współpraca z Policją, Państwową Strażą Pożarną, pogotowiem ratunkowym, organem prowadzącym i innymi właściwymi instytucjami.
6. Zapewnienie odpowiedniego oznakowania dróg ewakuacyjnych, dostępności sprzętu przeciwpożarowego i apteczek oraz sprawności systemów bezpieczeństwa.
7. Podejmowanie decyzji organizacyjnych po konsultacji ze służbami, w tym dotyczących wznowienia zajęć.
8. Zapewnienie wsparcia psychologicznego osobom dotkniętym zdarzeniem.

§ 4. Nauczyciele

Do obowiązków nauczycieli należy:

1. Sprawowanie opieki nad uczniami podczas zajęć i wykonywanie poleceń związanych z bezpieczeństwem.

2. Zapoznanie się z drogami ewakuacyjnymi, miejscami schronienia i sposobem ogłaszania alarmu.
3. Reagowanie na zauważone zagrożenia oraz niezwłoczne informowanie dyrekcji lub odpowiednich służb.
4. W przypadku alarmu sprawowanie opieki nad klasą i podejmowanie działań adekwatnych do sytuacji.
5. Sprawdzenie obecności uczniów, jeżeli pozwalają na to warunki bezpieczeństwa.
6. Przekazywanie dyrekcji informacji o uczniach nieobecnych, zaginionych lub wymagających pomocy.
7. Niewysyłanie uczniów samodzielnie po pomoc do miejsca, w którym może znajdować się napastnik.

§ 5. Pracownicy administracji i obsługi

Do ich obowiązków należy:

1. Obserwowanie wejść i reagowanie na osoby zachowujące się podejrzanie lub agresywnie.
2. Niedopuszczanie do swobodnego dostępu osób nieuprawnionych do pomieszczeń szkolnych, zgodnie z organizacją pracy placówki.
3. Niezwłoczne przekazywanie informacji o zagrożeniu dyrektorowi lub wyznaczonej osobie.
4. Uruchamianie alarmu zgodnie z instrukcją i w granicach swoich możliwości.
5. Wykonywanie zadań związanych z zabezpieczeniem budynku, o ile nie naraża to pracownika na niebezpieczeństwo.
6. Udzielanie informacji przybyłym służbom, jeżeli jest to możliwe i bezpieczne.

§ 6. Uczniowie

Uczniowie są zobowiązani do:

1. Przestrzegania poleceń nauczycieli i pracowników odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.
2. Niezwłocznego zgłaszania gróźb, przemocy, obecności niebezpiecznych przedmiotów i innych niepokojących sytuacji.
3. Nieutrudniania ewakuacji i niepowracania po pozostawione rzeczy.
4. Niepublikowania w czasie trwającego zagrożenia zdjęć, nagrań ani informacji ujawniających położenie osób ukrywających się lub działania służb.

5. Niepodejmowania samodzielnej interwencji wobec uzbrojonego lub agresywnego napastnika.

III. Profilaktyka i codzienne zasady bezpieczeństwa

§ 7. Kontrola dostępu do szkoły

1. Wejście osób z zewnątrz odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi przez dyrektora.
2. Osoby odwiedzające szkołę powinny określić cel wizyty i zgłosić się do sekretariatu lub portierni na parterze budynku B.
3. Pracownicy nie powinni pozostawiać otwartych wejść do budynku bez nadzoru, jeżeli umożliwia to wejście osób nieuprawnionych.
4. Nie należy wpuszczać osób, których zachowanie wskazuje na bezpośrednie zagrożenie.
5. W przypadku agresji słownej, gróźb lub prób siłowego wejścia nie należy podejmować ryzykownej konfrontacji. Należy oddalić się w bezpieczne miejsce, powiadomić dyrekcję i w razie potrzeby zadzwonić pod numer 112.
6. Klucze i inne zabezpieczenia nie mogą być udostępniane osobom nieuprawnionym.

§ 8. Rozpoznawanie i zgłaszanie zagrożeń

1. Każdy pracownik, uczeń lub inna osoba, która uzyska informację o realnym zagrożeniu, powinna niezwłocznie ją przekazać odpowiedniej osobie lub służbom.
2. Szczególnej uwagi wymagają:
    - bezpośrednie groźby skrzywdzenia uczniów lub pracowników;
    - informacje o planowanym ataku;
    - próby wniesienia broni lub niebezpiecznych przedmiotów;
    - pozostawione bez nadzoru podejrzane pakunki;
    - uporczywe próby dostania się do budynku wbrew obowiązującym zasadom;
    - zachowania wskazujące na bezpośrednie ryzyko przemocy.
3. Zgłoszenia należy traktować poważnie, bez samodzielnego przesądzania, czy dana osoba rzeczywiście zamierza dokonać ataku.
4. Informacje o zagrożeniach należy przekazywać dyskretnie, z poszanowaniem prywatności uczniów i pracowników.

IV. Procedura w przypadku wtargnięcia napastnika na teren szkoły

§ 9. Rozpoznanie sytuacji

1. Za napastnika uznaje się osobę, której zachowanie wskazuje na zamiar wyrządzenia krzywdy innym, w szczególności osobę posługującą się bronią, niebezpiecznym narzędziem, grożącą użyciem przemocy lub atakującą ludzi.
2. W przypadku zauważenia napastnika należy niezwłocznie:
    - powiadomić numer alarmowy 112;
    - przekazać informację dyrektorowi lub wyznaczonej osobie, o ile jest to bezpieczne;
    - ostrzec osoby znajdujące się w bezpośrednim zagrożeniu;
    - podjąć działania ochronne odpowiednie do lokalizacji napastnika i możliwości bezpiecznego opuszczenia zagrożonego miejsca.
3. Nie należy zbliżać się do napastnika w celu potwierdzenia jego zamiarów, fotografowania go ani prowadzenia rozmowy, jeżeli może to zwiększyć ryzyko ataku.
4. Nie należy zakładać, że wszystkie pomieszczenia lub drogi wyjścia są bezpieczne. Sytuacja może zmieniać się dynamicznie.

§ 10. Zasady alarmowania

1. Alarm może zostać ogłoszony przez dyrektora, osobę przez niego wyznaczoną lub pracownika, który pierwszy rozpoznał bezpośrednie zagrożenie i może bezpiecznie ostrzec innych.
2. Informacja o zagrożeniu powinna być krótka, jednoznaczna i przekazana dostępnym, wcześniej ustalonym sposobem, np. przez komunikat głosowy, szkolny system alarmowy (organ prowadzący niezwłocznie rozpocznie procedurę realizowania i montowania w Liceum radiowęzła lub innego systemu DSO) lub telefon. W chwili obecnej w Liceum alarm p. poż. wywoływany jest za pomocą centrali (sygnał dźwiękowy) pozostałe alarmy są komunikatem głosowym bądź poszczególne osoby informowane są poprzez telefony.
3. Szkoła powinna ustalić i zakomunikować pracownikom sposób odróżnienia alarmu dotyczącego napastnika od alarmu pożarowego i innych komunikatów.
4. Treść komunikatu powinna wskazywać rodzaj zagrożenia i wymagane zachowanie, bez ujawniania osobom postronnym informacji operacyjnych.
5. Jeśli napastnik znajduje się w pobliżu, nie wolno ryzykować własnego bezpieczeństwa w celu uruchomienia alarmu.

§ 11. Zawiadomienie służb ratunkowych

1. Osoba zawiadamiająca służby powinna zadzwonić pod numer **112** i podać:

- nazwę placówki: Liceum Ogólnokształcące ACK przy PANS im. Ignacego Mościckiego;
- adres: ul. Warszawska 52, 06-500 Mława;
- charakter zdarzenia i informację, czy napastnik jest uzbrojony;
- znane informacje o miejscu przebywania napastnika i kierunku jego przemieszczania się;
- przybliżoną liczbę osób zagrożonych lub rannych;
- inne informacje, o które poprosi dyspozytor.

2. Należy odpowiadać na pytania dyspozytora, wykonywać jego polecenia i nie kończyć rozmowy przed uzyskaniem takiego polecenia, o ile sytuacja na to pozwala.
3. Jeżeli osoba dzwoniąca musi się ukryć lub przenieść, powinna zadbać o bezpieczeństwo własne i ponownie przekazać informacje, gdy będzie to możliwe.
4. Nie wolno opóźniać zgłoszenia w celu uzyskania zgody dyrektora.

§ 12. Zasady zachowania w przypadku bezpośredniego zagrożenia

W sytuacji wtargnięcia napastnika należy kierować się zasadą: **uciekaj, ukryj się, a walkę podejmuj wyłącznie jako ostateczność w obronie życia**.

1. **Ucieczka** – jeżeli istnieje bezpieczna droga oddalenia się od napastnika, należy opuścić zagrożony obszar bez zbierania rzeczy osobistych. Nie wolno kierować się w stronę napastnika ani wracać do budynku.
2. **Ukrycie się** – jeżeli bezpieczne opuszczenie miejsca nie jest możliwe, należy wejść do dostępnego pomieszczenia, zamknąć i w miarę możliwości zabezpieczyć drzwi, oddalić się od okien i ograniczyć widoczność osób przebywających wewnątrz.
3. **Wyciszenie** – należy wyciszyć telefony, zachować ciszę i unikać zachowań, które mogłyby ujawnić położenie osób ukrywających się.
4. **Oczekiwanie na służby** – należy pozostać w bezpiecznym miejscu do czasu otrzymania wiarygodnego komunikatu o ustaniu zagrożenia lub polecenia uprawnionych służb.
5. **Obrona bezpośrednia** – w przypadku bezpośredniego ataku, gdy nie ma możliwości ucieczki ani ukrycia, należy skoncentrować się na ochronie życia i przerwaniu bezpośredniego zagrożenia. Nie wolno organizować samodzielnego pościgu za napastnikiem.

§ 13. Obowiązki nauczyciela podczas wtargnięcia napastnika

1. Nauczyciel, który otrzymał wiarygodną informację o napastniku, niezwłocznie ocenia, czy bezpieczniejsze jest opuszczenie pomieszczenia, czy pozostanie w nim i zabezpieczenie go.
2. Nauczyciel przekazuje uczniom krótkie i zrozumiałe polecenia. Nie dopuszcza do paniki, przepychania się ani samowolnego przemieszczania grupy w stronę zagrożenia.
3. Jeżeli ewakuacja jest bezpieczna, nauczyciel prowadzi uczniów drogą oddaloną od zagrożenia do ustalonego miejsca zbiórki lub innego bezpiecznego miejsca.
4. Jeżeli należy pozostać w pomieszczeniu, nauczyciel zamyka lub zabezpiecza drzwi, jeżeli jest to możliwe, oddala grupę od widocznych wejść i okien oraz utrzymuje ciszę.
5. Nauczyciel nie podejmuje prób obezwładnienia uzbrojonego napastnika, chyba że bezpośrednia obrona życia jest jedyną dostępną możliwością.
6. Sprawdzenie obecności, sporządzenie listy osób i przekazanie informacji dyrekcji wykonuje się tylko wtedy, gdy nie powoduje to dodatkowego zagrożenia.
7. Nauczyciel nie opuszcza bez potrzeby grupy i nie wraca do zagrożonego pomieszczenia po rzeczy osobiste.

§ 14. Obowiązki dyrektora i pracowników administracji podczas ataku

1. Dyrektor lub osoba wyznaczona przekazuje ostrzeżenie o zagrożeniu oraz informuje służby o dostępnych danych dotyczących sytuacji.
2. Pracownik sekretariatu, jeśli może to zrobić bezpiecznie, przygotowuje informacje potrzebne służbom, w tym plan budynku, informacje o wejściach i dostępne dane o osobach, które mogą wymagać pomocy.
3. Osoby odpowiedzialne za techniczne zabezpieczenia budynku wykonują działania wyłącznie wtedy, gdy nie wymagają wejścia w strefę zagrożenia.
4. Nie należy podejmować działań polegających na poszukiwaniu napastnika, samodzielnym przeszukiwaniu budynku ani blokowaniu drogi służbom ratunkowym.
5. Jeżeli dyrektor nie może kierować działaniami, jego obowiązki w zakresie organizacji reakcji przejmuje wcześniej wyznaczona osoba.

§ 15. Postępowanie uczniów

1. Uczeń, który zauważy napastnika, powinien natychmiast oddalić się od niego, jeśli ma bezpieczną drogę ucieczki.
2. Jeśli ucieczka jest niemożliwa, powinien ukryć się w dostępnym bezpiecznym miejscu, wyciszyć telefon i wykonywać polecenia nauczyciela, o ile nie prowadzą one w stronę zagrożenia.

3. Uczeń nie powinien filmować napastnika, publikować informacji o położeniu innych osób ani rozpowszechniać niesprawdzonych komunikatów.
4. Nie wolno wracać do budynku, szukać kolegów na własną rękę ani opuszczać miejsca schronienia bez wiarygodnego komunikatu.
5. Uczeń, który jest poza budynkiem, powinien oddalić się od miejsca zagrożenia i powiadomić służby, jeżeli nie zostały jeszcze zawiadomione.

V. Ewakuacja i schronienie

§ 16. Decyzja o ewakuacji

1. Ewakuację przeprowadza się, gdy opuszczenie budynku jest bezpieczne i uzasadnione rodzajem zagrożenia.
2. W przypadku napastnika ewakuacja nie może odbywać się automatycznie według schematu stosowanego przy pożarze, jeżeli droga ewakuacyjna prowadzi w kierunku zagrożenia.
3. Jeżeli wyjście z budynku jest niebezpieczne, osoby znajdujące się w pomieszczeniach stosują zasady schronienia.
4. W przypadku pożaru, zadymienia, podejrzenia wybuchu lub innego zagrożenia wymagającego natychmiastowego opuszczenia budynku należy stosować właściwe procedury ewakuacyjne, z uwzględnieniem poleceń służb.
5. Po ogłoszeniu ewakuacji należy udać się do wyznaczonego miejsca zbiórki i pozostać tam do czasu uzyskania dalszych instrukcji.

§ 17. Miejsce zbiórki i kontrola obecności

1. Dyrektor wyznacza miejsca zbiórki odpowiednie dla poszczególnych scenariuszy zagrożeń. W przypadku pożaru, obecności substancji drażniącej uczniowie ewakuują się zgodnie z znakami ewakuacyjnymi do miejsca zbiórki na parkingu głównym. Jeśli zagrożenie dotyczy nalotu z powietrza, bądź obecności napastnika a sytuacja umożliwia to – miejscem schronienia jest piwnica budynku A.
2. Miejsca te nie mogą być traktowane jako bezpieczne w każdej sytuacji; należy uwzględnić lokalizację zagrożenia i wskazania służb.
3. Po dotarciu do bezpiecznego miejsca nauczyciel sprawdza obecność uczniów i przekazuje informację osobie koordynującej działania.
4. Brak ucznia należy zgłosić służbom lub osobie kierującej działaniami. Nauczyciel nie może samodzielnie wracać do budynku w celu jego odnalezienia.
5. Osobom rannym, z niepełnosprawnościami lub wymagającym dodatkowej pomocy należy zapewnić wsparcie w granicach bezpieczeństwa i dostępnych możliwości.

VI. Pozostałe procedury zagrożeń

§ 18. Osoba agresywna lub nieuprawniona na terenie szkoły

1. Pracownik, który zauważy osobę zachowującą się agresywnie, niezwłocznie informuje dyrekcję lub wyznaczoną osobę.
2. Jeżeli osoba nie stwarza bezpośredniego zagrożenia, można spokojnie wskazać jej obowiązujące zasady wejścia i poprosić o kontakt z sekretariatem.
3. Nie należy wdawać się w kłótnię, prowokować ani podejmować fizycznej interwencji, jeśli może to doprowadzić do eskalacji.
4. W przypadku gróźb, przemocy, broni lub bezpośredniego zagrożenia życia należy oddalić się, ostrzec innych i zadzwonić pod numer 112.
5. Po zdarzeniu należy sporządzić notatkę służbową i przekazać ją dyrektorowi.

§ 19. Informacja o podłożeniu bomby lub podejrzanym pakunku

1. Każdą informację o możliwym podłożeniu ładunku należy potraktować poważnie i przekazać Policji pod numerem 112.
2. Należy zachować treść wiadomości, numer nadawcy, czas połączenia lub inne dostępne informacje.
3. Nie wolno dotykać, przenosić, otwierać ani samodzielnie sprawdzać podejrzanego przedmiotu.
4. Decyzję o ewakuacji lub innym sposobie zabezpieczenia podejmuje dyrektor, uwzględniając zalecenia służb.
5. Informacje o zdarzeniu przekazuje się w sposób ograniczający panikę i rozpowszechnianie niepotwierdzonych wiadomości.

§ 20. Pożar lub zadymienie

1. Osoba, która zauważy pożar lub zadymienie, alarmuje osoby znajdujące się w pobliżu, powiadamia służby pod numerem 112 i uruchamia alarm zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole – przyciski ROP znajdujące się na każdej kondygnacji.
2. Należy rozpocząć ewakuację zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego i poleceniami osób kierujących działaniami.
3. Nie wolno korzystać z wind, wracać po rzeczy ani otwierać drzwi, za którymi może znajdować się pożar lub silne zadymienie.
4. Gaszenie pożaru można podejmować wyłącznie w początkowej fazie, przy użyciu odpowiedniego sprzętu, jeśli nie zagraża to bezpieczeństwu.
5. Do budynku można wrócić dopiero po uzyskaniu zgody odpowiednich służb lub osób uprawnionych.

§ 21. Podejrzenie skażenia lub uwolnienia niebezpiecznej substancji

1. Należy niezwłocznie powiadomić dyrekcję i służby ratunkowe.
2. Nie wolno dotykać ani przenosić podejrzanych pojemników, proszków, płynów lub innych materiałów.
3. Osoby znajdujące się w pobliżu powinny oddalić się od źródła zagrożenia, jeżeli jest to bezpieczne.
4. Dalsze działania, w tym ewakuacja, pozostanie w budynku, zamknięcie okien lub wyłączenie wentylacji, należy podejmować zgodnie z poleceniami służb i charakterem zdarzenia.
5. Osoby, które mogły mieć kontakt z substancją, powinny przekazać tę informację ratownikom.

§ 22. Groźby, przemoc rówieśnicza i sygnały o planowanym ataku

1. Każda groźba dotycząca skrzywdzenia ucznia, pracownika lub ataku na szkołę wymaga oceny i udokumentowania.
2. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy natychmiast zawiadomić Policję pod numerem 112.
3. W pozostałych sytuacjach informację należy przekazać dyrektorowi, pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.
4. Nie należy bagatelizować gróźb uznawanych za żart, jeżeli dotyczą użycia broni, przemocy lub ataku na placówkę.
5. Szkoła podejmuje działania wyjaśniające i profilaktyczne z poszanowaniem praw uczniów oraz zasad ochrony danych osobowych.

VII. Pomoc poszkodowanym i działania po zdarzeniu

§ 23. Pierwsza pomoc

1. Po ustaniu bezpośredniego zagrożenia należy powiadomić ratowników o osobach rannych i ich lokalizacji.
2. Pierwszą pomoc udziela się w zakresie posiadanych umiejętności, po upewnieniu się, że miejsce jest bezpieczne.
3. Nie należy wchodzić do strefy, w której nadal może znajdować się napastnik, ogień, substancja niebezpieczna lub inne zagrożenie.
4. Należy współpracować z ratownikami i przekazywać im informacje o stanie poszkodowanych.
5. Po zdarzeniu szkoła zapewnia dostęp do wsparcia psychologicznego uczniom i pracownikom, stosownie do potrzeb.

§ 24. Kontakt z rodzicami i opiekunami

1. Informacje dla rodziców przekazuje dyrektor lub osoba przez niego upoważniona.
2. W czasie trwającego zagrożenia rodzice nie powinni przyjeżdżać pod szkołę bez wezwania, ponieważ może to utrudnić dojazd służbom i zwiększyć zagrożenie.
3. Szkoła przekazuje informacje o sposobie odbioru uczniów i miejscu kontaktu dopiero wtedy, gdy jest to bezpieczne i uzgodnione z odpowiednimi służbami.
4. Uczniowie nie mogą być wydawani osobom nieuprawnionym.
5. Nie publikuje się danych poszkodowanych, informacji o ich stanie zdrowia ani niepotwierdzonych szczegółów zdarzenia.

§ 25. Zakończenie alarmu

1. Informację o zakończeniu alarmu przekazuje dyrektor lub uprawniona osoba, z uwzględnieniem komunikatów służb.
2. Samo ustanie hałasu, oddalenie się napastnika z pola widzenia lub nieoficjalna wiadomość nie oznaczają, że zagrożenie minęło.
3. Nikt nie powinien opuszczać miejsca schronienia ani wracać do budynku bez wiarygodnego komunikatu.
4. Po zakończeniu zdarzenia dyrektor ustala dalszy sposób postępowania, w tym ewentualne zawieszenie zajęć, odbiór uczniów i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.

§ 26. Dokumentowanie i analiza zdarzenia

1. Po zakończeniu sytuacji kryzysowej dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za zebranie informacji i sporządzenie dokumentacji.
2. Dokumentacja powinna obejmować datę, godzinę, opis zdarzenia, podjęte działania, zawiadomione służby oraz wnioski dotyczące poprawy bezpieczeństwa.
3. Należy zabezpieczyć dostępne nagrania i inne materiały zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zaleceniami Policji.
4. Nie należy rozpowszechniać materiałów mogących naruszać prywatność osób poszkodowanych lub utrudnić czynności służb.
5. Dyrektor analizuje przebieg zdarzenia i w razie potrzeby aktualizuje procedury.

VIII. Szkolenia, ćwiczenia i przegląd procedur

§ 27. Przygotowanie pracowników i uczniów

1. Pracownicy powinni zostać zapoznani z procedurami przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków lub niezwłocznie po ich wprowadzeniu.
2. Szkoła organizuje regularne przypomnienia zasad bezpieczeństwa, w tym alarmowania, ewakuacji i postępowania w razie wtargnięcia napastnika.

3. Ćwiczenia praktyczne powinny być wcześniej przygotowane, dostosowane do wieku uczniów i uzgodnione z odpowiednimi służbami, jeżeli wymaga tego charakter ćwiczenia.
4. Nie należy przeprowadzać niezapowiedzianych symulacji ataku z użyciem pozorantów, broni lub innych elementów mogących wywołać rzeczywisty alarm i panikę.
5. Po każdym ćwiczeniu należy omówić przebieg, wykryte problemy i zalecane poprawki.

§ 28. Aktualizacja dokumentu

1. Procedury podlegają przeglądowi co najmniej raz w roku oraz po każdym poważnym zdarzeniu lub ćwiczeniu ujawniającym istotne braki.
2. Aktualizacji dokonuje się również po zmianie układu budynku, dróg ewakuacyjnych, systemu alarmowego, organizacji pracy szkoły lub właściwych przepisów.
3. Z procedurami należy zapoznać nowych pracowników i przypominać je całej społeczności szkolnej.
4. Dokument powinien być dostępny pracownikom w sposób umożliwiający szybkie odnalezienie potrzebnych informacji.

IX. Postanowienia końcowe

§ 29.

1. Procedury wchodzą w życie z dniem określonym w zarządzeniu dyrektora.
2. Za wdrożenie, rozpowszechnienie i nadzór nad stosowaniem procedur odpowiada dyrektor szkoły.
3. Każdy pracownik potwierdza zapoznanie się z procedurami.

Dyrektor szkoły:

.....

Data i podpis:

.....

ZAŁĄCZNIK NR 1. KARTA SZYBKIEGO REAGOWANIA – WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA

Najważniejsze zasady dla pracowników i uczniów

1. ZAUWAŻ ZAGROŻENIE

Nie zbliżaj się do napastnika. Nie próbuj samodzielnie potwierdzać jego zamiarów.

2. ZAALARMUJ

Zadzwoń pod numer **112**, jeśli możesz to zrobić bezpiecznie. Podaj nazwę szkoły, adres, rodzaj zagrożenia i znane informacje o lokalizacji napastnika.

3. WYBIERZ BEZPIECZNE DZIAŁANIE

- Jeżeli droga jest bezpieczna – oddal się od zagrożenia.
- Jeżeli nie możesz bezpiecznie wyjść – ukryj się w dostępnym pomieszczeniu, zamknij drzwi i ogranicz widoczność.
- Jeżeli następuje bezpośredni atak i nie ma możliwości ucieczki ani ukrycia – chroń życie.

4. WYKONUJ POLECENIA SŁUŻB

Nie wracaj po rzeczy osobiste. Nie opuszczaj miejsca schronienia na podstawie niesprawdzonych informacji.

5. PO ZAKOŃCZENIU ZAGROŻENIA

Pomóż w ustaleniu obecności uczniów, zgłoś osoby poszkodowane i postępuj zgodnie z poleceniami służb.

Numer alarmowy: 112

Adres szkoły: ul. Warszawska 52, 06-500 Mława.

ZAŁĄCZNIK NR 2. KARTA INFORMACYJNA DO UZUPEŁNIENIA PRZEZ SZKOŁĘ

Przed zatwierdzeniem procedur dyrektor powinien uzupełnić i zweryfikować następujące informacje:

1. Osoba kierująca działaniami w przypadku nieobecności dyrektora: .....
2. Osoba odpowiedzialna za alarmowanie: .....
3. Osoba odpowiedzialna za kontakt ze służbami: .....
4. Sposób ogłaszania alarmu dotyczącego napastnika: .....
5. Sposób odróżnienia alarmu dotyczącego napastnika od alarmu pożarowego: .....
6. Główne i alternatywne drogi ewakuacji: .....
7. Miejsca schronienia w budynku: .....
8. Miejsca zbiórki po ewakuacji: .....
9. Osoby wymagające pomocy w ewakuacji i sposób jej zapewnienia: .....
10. Lokalizacja apteczek i sprzętu pierwszej pomocy: .....
11. Lokalizacja głównych wyłączników i zabezpieczeń technicznych – dostępna dla upoważnionych osób: .....
12. Sposób informowania rodziców po zdarzeniu: .....
13. Osoba odpowiedzialna za przegląd procedur i organizację ćwiczeń: .....

Uwaga organizacyjna: Szczegółowe plany pomieszczeń, lokalizacje zabezpieczeń technicznych i informacje o sposobach dostępu do budynku należy przechowywać i udostępniać zgodnie z zasadą ograniczonego dostępu, z uwzględnieniem potrzeb służb ratunkowych.

ZAŁĄCZNIK NR 3. POTWIERDZENIE ZAPOZNANIA SIĘ Z PROCEDURAMI

Oświadczam, że zapoznałem/zapoznałam się z „Procedurami bezpieczeństwa i postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia uczniów oraz pracowników Liceum Ogólnokształcącego ACK przy PANS im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie" i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

L.p	Imię i nazwisko	stanowisko	Data i podpis
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			

ZAŁĄCZNIK NR 3. Procedury szczegółowe

1. **Procedura postępowania z uczniem, który źle się czuje w czasie pobytu w szkole**

   1. Uczniowi zostaje udzielona doraźna pomoc, a w razie konieczności wezwane pogotowie ratunkowe.

   2. W każdym przypadku osoba udzielająca pomocy informuje rodziców/ opiekunów prawnych ucznia i uzgadnia z nimi formę powrotu ucznia do domu.

   4. O zaistniałej sytuacji należy powiadomić wychowawcę klasy, a w przypadku interwencji służb ratowniczych – dyrekcję szkoły bądź pedagoga szkolnego.

2. **Procedura postępowania z uczniem – sprawcą czynu karalnego lub przestępstwa**

   1. Nauczyciel, pracownik szkoły lub inna osoba będąca świadkiem czynu karalnego niezwłocznie powiadamia dyrektora.

   2. Dyrektor zawiadamia policję. Do czasu przyjazdu policji dokonuje on wstępnego rozeznania (ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia).

   3. Dyrektor sprawuje nadzór nad sprawcą (o ile jest on znany i przebywa na terenie szkoły) do czasu przybycia policji.

   4. Dyrektor zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa i przekazuje je policji.

   5. Dyrektor powiadamia rodziców/opiekunów ucznia – sprawcy.

   6. Dyrektor wspólnie z nauczycielem lub pracownikiem sporządzają notatkę z przebiegu zdarzenia.

3. **Procedura postępowania z uczniem, który stał się ofiarą czynu karalnego**

   1. Nauczyciel, wychowawca, specjalista lub inny pracownik szkoły udziela bądź organizuje pierwszą pomoc przedmedyczną, jeżeli jest taka potrzeba.

   2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły

   3. Jeżeli jest konieczność interwencji lekarskiej, osoba udzielająca pomocy wzywa pogotowie ratunkowe.

   4. Dyrektor wzywa Policję w celu rozpoznania zaistniałego zdarzenia.

   5. Dyrektor powiadamia rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia.

   6. Nauczyciel, wychowawca, specjalista lub inny pracownik szkoły na podstawie posiadanej wiedzy sporządza notatkę o zdarzeniu i przekazuje ją dyrektorowi szkoły

7. Nauczyciel/wychowawca bądź inna wyznaczona osoba dokonuje zapisu działań i czynności podjętych w związku z zaistniałą sytuacją.

4. **Procedura postępowania z uczniem, który pali papierosy na terenie szkoły**

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który stwierdzi, że uczeń pali papierosy na terenie szkoły legitymuje go, sporządza informację zawierającą nazwisko i imię ucznia, klasę, datę i miejsce zdarzenia; przekazuje te dane dyrektorowi.

2. Dyrektor sprawdza, czy jest to pierwsze tego typu wykroczenie ucznia, wzywa go i przeprowadza z nim rozmowę ostrzegawczą. Przekazuje informację wychowawcy klasy.

3. Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów o złamaniu przez ucznia regulaminu szkoły, odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym klasy i uwzględnia przy ustalaniu oceny zachowania.

4. W przypadku powtarzającego się niepożądanego zachowania ucznia dyrektor powiadamia policję o wykroczeniu i pisemnie zawiadamia o tym rodziców/opiekunów.

5. **Procedura postępowania w przypadku podejrzenia spożycia alkoholu, zażycia narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych przez ucznia**

1. Nauczyciel, specjalista lub pracownik szkoły powiadamia o podejrzeniu spożycia przez ucznia alkoholu, zażycia narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych wychowawcę klasy [w razie jego nieobecności pedagoga , psychologa] oraz dyrektora szkoły.

2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy nie pozostawiając go samego. Stwarza warunki, które nie zagrażają jego życiu i zdrowiu.

3. Dyrektor, po przeanalizowaniu sytuacji i stwierdzeniu takiej konieczności, wzywa lekarza w celu określenia stanu zdrowia ucznia, ewentualnie udzielenia mu pomocy medycznej.

4. Dyrektor zawiadamia o fakcie rodziców/opiekunów i zobowiązuje ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły. W przypadku odmowy odebrania dziecka ze szkoły ze strony rodziców/opiekunów:

5. Lekarz w porozumieniu z dyrektorem szkoły decyduje o pozostawieniu ucznia w szkole, przewiezieniu go do placówki służby zdrowia, przekazaniu ucznia do dyspozycji funkcjonariuszom policji.

6. Szkoła zawiadamia policję o uczniu będącym pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych, agresywnym wobec kolegów, pracowników szkoły, zagrażającym życiu lub zdrowiu innych lub swoim zachowaniem dającym powód do zgorszenia.

7. W przypadku stwierdzenia stanu bycia ucznia pod wpływem substancji psychoaktywnych policja może przewieźć go do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych. O fakcie umieszczenia w tych miejscach zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz Sąd Rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
8. Wychowawca podejmuje dalszą pracę z uczniem poprzez zawarcie kontraktu między nim, rodzicami/opiekunami i szkołą (pedagog, psycholog), zmierzającego do poprawy jego zachowania.

6. **Procedura postępowania z uczniem, który nie uczęszcza na zajęcia szkolne**

1. Nauczyciele odnotowują każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
2. Rodzice/opiekunowie mają obowiązek usprawiedliwiać nieobecności dziecka w terminie ustalonym w Statucie szkoły w sposób uzgodniony z wychowawcą klasy.
3. W przypadku dłuższej planowanej nieobecności ucznia (np. pobyt w szpitalu) rodzice/opiekunowie są zobowiązani osobiście, telefonicznie lub przez dziennik elektroniczny powiadomić szkołę o przyczynach i przewidywanym okresie nieobecności dziecka.
4. Nie stosuje się usprawiedliwień pojedynczych godzin, tzw. „usprawiedliwianie wszystkich nieobecności" oraz powtarzających się nieobecności ucznia zwolnionego z zajęć edukacyjnych wychowania fizycznego.
5. Wychowawca regularnie analizuje nieobecności uczniów w szkole. Na bieżąco monitoruje frekwencję uczniów za poprzedni miesiąc.
6. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem opuszczającym lekcje uświadamiając mu konsekwencje takiego postępowania oraz informuje o tym fakcie pedagoga i/lub psychologa szkolnego.
7. Wychowawca informuje rodziców/opiekunów ucznia osobiście, pisemnie (w tym przez dziennik elektroniczny) bądź telefonicznie, jeżeli istnieje podejrzenie, że uczeń wagaruje. Rodzice/opiekunowie mogą też być poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
8. Wychowawca sprawdza przyczyny nieobecności ucznia w drodze rozmowy z rodzicami/opiekunami oraz z samym uczniem; zaleca rodzicom/opiekunom szczególny nadzór nad dzieckiem (w razie potrzeby w rozmowie może uczestniczyć pedagog szkolny i/lub psycholog).
9. Wychowawca, pedagog i/lub psycholog oraz rodzice/opiekunowie podejmują wspólnie działania zaradcze mające na celu poprawę frekwencji ucznia.

10. Przeprowadzone rozmowy i podjęte działania powinny być odnotowane w dzienniku elektronicznym danej klasy lub dzienniku pedagoga i/lub psychologa szkolnego.

7. **Procedura postępowania z uczniem, który zachowuje się agresywnie wobec rówieśników**

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który zaobserwował agresywne zachowanie ucznia wobec rówieśnika/ów (np. zaczepki, potrącanie, dokuczanie, agresję werbalną, niszczenie mienia) jest zobowiązany do natychmiastowej interwencji.
2. Niezwłocznie doprowadza uczestników zdarzenia do wychowawcy (w razie jego nieobecności do pedagoga, psychologa lub dyrektora szkoły) i przekazuje informację o zdarzeniu.
3. W każdym przypadku informacja musi zostać przekazana wychowawcy.
4. Wychowawca, pedagog, psycholog lub dyrektor w obecności nauczyciela lub pracownika będącego świadkiem zdarzenia przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, zwracając szczególną uwagę na to, by spowodować okazanie skruchy przez agresora, przeproszenie poszkodowanego i naprawienie ewentualnej szkody. Osoba przeprowadzająca rozmowę sporządza notatkę pisemną z zajścia.
5. Wychowawca prosi rodziców/opiekunów o przybycie do szkoły – przekazuje informację o negatywnym zachowaniu dziecka, ustala sankcje w stosunku do sprawcy, zwracając uwagę na konieczność rozmowy rodziców/opiekunów z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, poszanowania jego godności i nietykalności, znaczenia budowania pozytywnych relacji międzyludzkich.
6. Po analizie sytuacji wychowawca może zorganizować spotkanie rodziców/opiekunów z pedagogiem i/lub psychologiem mające na celu ustalenie przyczyn zaburzonego zachowania ucznia i pomoc rodzicom/opiekunom w doborze właściwych metod i technik wychowawczych oraz sposobów oddziaływania.
7. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (np. pobicia, zaczepianie itp.) pedagog lub psycholog w porozumieniu z rodzicami/opiekunami kieruje go na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących pracy z uczniem (ewentualnego jego uczestnictwa w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne).

8. **Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia wobec pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych szkoły**

1. Nauczyciel/ wychowawca/ specjalista/ pracownik szkoły informuje dyrektora szkoły o zdarzeniu.
2. Dyrektor podejmuje kroki adekwatne do zagrożenia (np. zawiadomienie organów policji, w razie potrzeby zapewnia pomoc przedmedyczną i wzywa pogotowie).
3. Dyrektor informuje rodziców/opiekunów ucznia/uczniów o zaistniałej sytuacji.
4. Nauczyciel/ wychowawca/ specjalista/ pracownik szkoły sporządza pisemną informację – notatkę ze zdarzenia; przekazuje ją dyrektorowi szkoły.
5. Dyrektor bada sprawę i sporządza szczegółową dokumentację zajścia.
6. Jeśli sprawa nie wymaga interwencji policji, wychowawca, poszkodowany nauczyciel, pracownik szkoły, rodzice/opiekunowie i uczeń (jeżeli była grupa uczniów, to każdy z nich indywidualnie) spisują kontrakt (może to się odbywać z pomocą pedagoga i/lub psychologa szkolnego).
7. Wychowawca i pedagog/psycholog szkolny monitorują przestrzeganie zapisów kontraktu.
8. Jeśli uczeń lub jego rodzice/opiekunowie nie dotrzymują warunków kontraktu, wychowawca zawiadamia dyrektora szkoły.
9. Dyrektor składa doniesienie na policję, która podejmuje dalsze działania przewidziane prawem.

Nauczyciel (specjalista) – podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych – korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych. Kodeks karny do czynów zabronionych zalicza:

■ naruszenie nietykalności osobistej,

■ czynną napaść wspólnie z innymi osobami lub z użyciem broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu lub środka obezwładniającego,

■ stosowanie groźby bezprawnej lub przemocy w celu zmuszenia do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej,

■ znieważenie funkcjonariusza publicznego.

Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela (specjalisty), gdy ustalone dla niego uprawnienia zostaną naruszone.

Jeżeli agresywne zachowanie ucznia dotyczy niepedagogicznego pracownika szkoły działania przebiegają wg punktów 1-9.

9. **Procedura postępowania w przypadku wystąpienia u ucznia poważnego kryzysu i bezpośrednio po jego ustąpieniu (w obliczu realnego zagrożenia próbą samobójczą ucznia)**

1. Nauczyciel (specjalista) lub pracownik szkoły nie pozostawia ucznia znajdującego się w kryzysie samego i próbuje przeprowadzić go w bezpieczne, ustronne miejsce (np. gabinet pielęgniarki czy pedagoga i psychologa szkolnego).
2. Zbiera on wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia.
3. Zawiadamia o zdarzeniu wychowawcę klasy, dyrektora szkoły.
4. Osoba udzielająca pomocy w razie konieczności wzywa pogotowie ratunkowe, ewentualnie policję i w czasie interwencji dba, by przebiegła ona spokojnie i dyskretnie.
5. Wychowawca lub, na polecenie dyrektora, inny pracownik zawiadamia rodziców/opiekunów i podejmuje próbę zmobilizowania rodziny, by udzieliła dziecku wsparcia i zapewniła mu bezpieczeństwo.
6. Pracownicy szkoły chronią ucznia oraz inne osoby przed dodatkową traumą (np. kontaktem z mediami).
7. Bezpośrednio po przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej wychowawca ustala z rodzicami/opiekunami ucznia dalszą strategię postępowania (na podstawie zaleceń specjalistów, tj. lekarza, psychologa) i przekazuje tylko konieczne informacje nauczycielom. Pedagog i psycholog szkolny ściśle współpracują z wychowawcą monitorując sytuację ucznia.

10. **Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania pracownika pedagogicznego lub niepedagogicznego szkoły wobec ucznia**
    1. Uczeń, rodzic/opiekun albo nauczyciel (specjalista), pracownik szkoły, który uzyskał informację na temat agresywnego zachowania pracownika pedagogicznego lub niepedagogicznego szkoły informuje o zdarzeniu dyrektora placówki.
    2. Dyrektor szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
    3. W przypadku potwierdzenia się zarzutów dyrektor szkoły inicjuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika.
    4. Po zakończeniu postępowania dyrektor powiadamia rodziców/opiekunów ucznia o wyniku sprawy.

11. **Procedura postępowania w przypadku demoralizacji ucznia**
    1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków psychoaktywnych w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel (specjalista, pracownik szkoły) powinien przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
    2. Wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i/lub psychologa oraz

dyrektora szkoły.

3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/opiekunów uczniów i (w obecności pedagoga szkolnego/psychologa lub innej zaufanej osoby):

■ przekazuje im uzyskaną informację;

■ przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami oraz uczniem w ich obecności;

■ w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców/opiekunów zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem, sporządzając kontrakt między uczniem, rodzicami/opiekunami i wychowawcą (pedagogiem/ psychologiem)

■ w toku interwencji wychowawczo – profilaktycznej może zaproponować rodzicom/opiekunom skierowanie do placówki specjalistycznej i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice/opiekunowie odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę do spraw nieletnich).

5. Podobnie, gdy szkoła wykorzysta dostępne środki oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych (rozmowa z rodzicami/opiekunami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to nauczyciel (specjalista, pracownik szkoły) podejmuje działania określone w punktach 1-3.

W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z artykułem 304 § 2 KPK, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora.

12. **Procedura postępowania w przypadku, gdy pracownik pedagogiczny lub niepedagogiczny szkoły podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk i/lub inną o charakterze psychoaktywnym**

1. Pracownik pedagogiczny lub niepedagogiczny w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, psycholog dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń pokazał

mu tę substancję, zawartość plecaka szkolnego oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Pracownik pedagogiczny lub niepedagogiczny nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka (torby) ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/ opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania pracownikowi pedagogicznemu lub niepedagogicznemu substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, pracownik szkoły, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Nauczyciel (specjalista) sporządza możliwie dokładną notatkę z przebiega zdarzenia, ustaleń oraz swoich spostrzeżeń.

Uwaga! Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce, karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków psychoaktywnych,
- wprowadzanie do obrotu środków psychoaktywnych,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do ich użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków psychoaktywnych.

13. **Procedura postępowania w przypadku, gdy pracownik pedagogiczny i/lub pracownik niepedagogiczny znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk i/lub inną o charakterze psychoaktywnym**

1. Nauczyciel (specjalista) lub pracownik zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem osób niepowołanych oraz ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.

2. Powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i wszelkie informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

14. **Procedura postępowania dyrektora w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w**

szkole

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny/psycholog lub wychowawca sprowadza ucznia do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą, np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców lub prawnych opiekunów nieletniego o wykonywanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły lub komendy policji celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców/opiekunów o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła ją do miejsca ich zamieszkania.
7. Jeżeli rodzice/opiekunowie nie mogą uczestniczyć w przesłuchaniach nieletniego, dyrektor wyznacza pedagoga szkolnego lub psychologa szkolnego, wychowawcę, nauczyciela (specjalistę) do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole bądź w jednostce policji.

15. **Procedura postępowania dotycząca wypadków, którym ulegli uczniowie w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych prowadzonych na terenie szkoły lub poza jej terenem, jeżeli znajdowali się lub powinni znajdować się pod opieką i nadzorem pracowników szkoły**

Nauczyciel, wychowawca lub inny pracownik szkoły, który zauważył lub dowiedział się o wypadku, jest zobowiązany udzielić pomocy poszkodowanemu uczniowi i zawiadomić natychmiast o wypadku pielęgniarkę, dyrektora szkoły/ koordynatora ds. bezpieczeństwa (pedagoga szkolnego). Miejsce wypadku powinno być zabezpieczone do czasu ustalenia jego przyczyn i okoliczności.

W związku z wypadkiem uczniowskim dyrektor szkoły jest zobowiązany:

■ zapewnić natychmiastową pomoc lekarską i opiekę uczniowi, który uległ wypadkowi;

■ zawiadomić bezzwłocznie o wypadku rodziców poszkodowanego ucznia lub osobę sprawującą nad nim opiekę;

■ zawiadomić o wypadku terenową stację sanitarno – epidemiologiczną, jeżeli zaistniało zatrucie pokarmowe;

■ o wypadku śmiertelnym, ciężkim, a także zbiorowym zawiadomić bezzwłocznie organ prowadzący szkołę oraz kuratorium oświaty lub organ policji;

■ prowadzić rejestr wypadków uczniów w szkole;

■ poinformować uczniów oraz pracowników szkoły o konieczności natychmiastowego zawiadomienia dyrektora szkoły o wypadku na terenie szkoły lub podczas zajęć organizowanych przez szkołę poza jej terenem.

16. **Procedura postępowania w przypadku ujawnienia zdarzenia cyberprzemocy**

Postanowienia ogólne

1. Szkoła prowadzi działania wychowawczo – profilaktyczne uświadamiające całej społeczności szkolnej (uczniom, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły) zasady korzystania i zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych.

2. W szkole podejmuje się interwencję w każdym przypadku ujawnienia cyberprzemocy.

3. Niniejsze procedury zawierają zasady postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji ujawnienia cyberprzemocy.

4. Procedury reagowania na cyberprzemoc w szkole muszą dotyczyć zachowań i działań wobec: osoby doświadczającej cyberprzemocy, sprawcy i ewentualnie świadka zdarzenia.

Opis procedury

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy: informacja o tym, że w szkole miała miejsce cyberprzemoc może pochodzić z różnych źródeł. Osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice/opiekunowie, inni uczniowie, nauczyciele oraz świadkowie zdarzenia.

2. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga lub psychologa szkolnego.

3. Pedagog lub psycholog szkolny wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.

4. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

5. Pedagog lub psycholog szkolny we współpracy z nauczycielem zajęć komputerowych w procedurze interwencyjnej, o ile to możliwe, zabezpieczają dowody cyberprzemocy.

6. Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści) muszą być

bezwzględnie zgłaszane na policję.
7. Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o sprawie w sytuacji, gdy:
■ rodzice/opiekunowie sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;

■ szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami/opiekunami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.
8. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog lub psycholog szkolny wraz z wychowawcą powinni podjąć następujące działania:
■ przeprowadzić rozmowę z uczniem, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólnie zastanowić się nad jego przyczynami i poszukać rozwiązania sytuacji konfliktowej;
■ jeśli w zdarzeniu brała udział grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od jej lidera (nie można konfrontować sprawcy z osobą doświadczającą cyberprzemocy!);
■ omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane. Dodatkowo uczeń – sprawca może mieć czasowy zakaz korzystania ze szkolnej pracowni multimedialnej w czasie wolnym lub przynoszenia do szkoły akcesoriów elektronicznych;
■ podejmując decyzję o rodzaju kary należy wziąć pod uwagę: rozmiar i rangę szkody, czas trwania prześladowania, czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent, świadomość popełnianego czynu, rodzaj rozpowszechnianego materiału;
■ zobowiązać sprawcę do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci internetowej szkodliwych materiałów;
■ ustalić ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec osoby doświadczającej cyberprzemocy.
9. Rodzice/opiekunowie sprawcy zostają poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka.
10. Osoba doświadczająca cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno- pedagogiczną udzielaną przez pedagoga lub psychologa szkolnego.

Natomiast po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy monitorują sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocy bądź odwetowe ze strony sprawcy.

11. Rodzice/opiekunowie dziecka doświadczającego cyberprzemocy zostają poinformowani o problemie i podjętych działaniach szkoły.
12. Pedagog szkolny (koordynator d.s. bezpieczeństwa) lub psycholog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami/opiekunami oraz świadkami zdarzenia.

17. **Procedura postępowania w przypadku dostrzeżenia w zapisie monitoringu wizyjnego sytuacji wskazującej na zagrożenia bezpieczeństwa osób, popełnienie czynu karalnego lub niszczenie mienia**

1. Osoba, która w zapisie monitoringu wizyjnego dostrzegła zdarzenie, informuje dyrektora szkoły o jego wystąpieniu.
2. Dyrektor podejmuje kroki adekwatne do zagrożenia (np. zawiadomienie organów policji, podjęcie osobistej interwencji; w razie potrzeby zapewnia pomoc przedmedyczną i wzywa pogotowie).
3. Jeśli w zdarzeniu uczestniczy uczeń/uczniowie, dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia/uczniów o zaistniałej sytuacji.
4. Dyrektor bada sprawę i sporządza szczegółową dokumentację zajścia.
5. Jeśli sprawa jest związana z popełnieniem czynu karalnego lub przestępstwem, dyrektor przekazuje ją policji do dalszych działań. Na żądanie policji dyrektor udostępnia fragmenty zapisu z monitoringu związane z analizowanym zdarzeniem.
6. Jeśli sprawa nie wymaga interwencji policji, dyrektor przekazuje ją wychowawcy ucznia/uczniów do dalszego postępowania według procedur właściwych dla zdarzenia.

18. **Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych lub innych niebezpiecznych substancji czy przedmiotów**

Należy:

1. uniemożliwić dostęp osób postronnych do niebezpiecznych przedmiotów;
2. zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły – w przypadku zagrożenia przeprowadzić ewakuację osób i mienia;
3. wezwać policję;
4. poinformować siły policyjne o rozkładzie pomieszczeń w obiekcie i o ich wyposażeniu oraz rozmieszczeniu tego wyposażenia;
5. pod żadnym pozorem nie wolno dotykać i przemieszczać podejrzanych

niebezpiecznych przedmiotów lub ładunków;

6. zachować spokój i opanowanie, nie dopuścić do paniki.

19. **Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego (wskazówki do prowadzenia rozmów ze zgłaszającym o podłożeniu bomby)**

Należy:

1. zachować spokój i nie odkładać słuchawki;

2. natychmiast powiadomić dyrektora szkoły;

3. podczas rozmowy starać się uzyskać od zgłaszającego jak najwięcej informacji;

4. tak prowadzić rozmowę, aby stworzyć możliwość zidentyfikowania sprawcy choćby w przybliżeniu;

5. ocenić czas przyjęcia ostrzeżenia, płeć dzwoniącego, akcent, stan (np. pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych), tło rozmowy itp.;

6. dążyć do uzyskania odpowiedzi na następujące pytania:

■ Czy Pan/Pani podłożyła bombę?

■ Kiedy bomba wybuchnie?

■ Gdzie jest w tej chwili bomba?

■ Jak bomba wygląda?

■ Jakiego typu jest bomba?

■ Co spowoduje wybuch?

■ W którym miejscu bomba jest umieszczona?

■ Dlaczego Pan/Pani podłożył/a bombę?

■ Skąd Pan/Pani telefonuje?

■ Gdzie Pan/Pani się w tej chwili znajduje?

■ Jak się Pan/Pani nazywa?

Nie należy:

7. samowolnie rozpowszechniać informacji o otrzymanym zgłoszeniu o podłożeniu bomby; może to spowodować panikę wśród uczniów, pracowników szkoły lub osób postronnych, co utrudni działania policji oraz ewentualną ewakuację.

Osoba przyjmująca zgłoszenie staje się świadkiem zdarzenia i będzie na tę okoliczność przesłuchiwana przez policję.

20. **Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzanej paczki lub koperty**

1. Nie wolno opróżniać zawartości wszelkich podejrzanych przesyłek, nie należy przenosić paczki lub koperty.

2. Nie wolno wdychać oparów, dotykać, sprawdzać smaku, przypatrywać się jej z bliska.

3. Należy umieścić ją w jednym, a następnie w drugim plastikowym worku, szczelnie ją zamykając (zawiązać, zakleić taśmą).

4. Należy powiadomić policję lub straż pożarną.

5. Cechy charakterystyczne dla niebezpiecznych przesyłek:

■ twarda koperta,

■ otwory w kopercie,

■ nierównomierne rozłożenie wagi,

■ wewnętrzna koperta,

■ wystające druty lub folia,

■ zapach,

■ podejrzane opakowanie,

■ tłuste plamy, zaolejenia, przebarwienia,

■ emitowane dźwięki.

21. **Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły**

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) – szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób.

2. Wycisz i uspokój uczniów – wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.

3. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy – należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.

4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony – niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.

5. Poinformuj policję wysyłając informację tekstową – SMS o zaistniałej sytuacji – w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.

6. Zasłoń okno, zgaś światło – należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego.
7. Nie przemieszczaj się – przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.
8. Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi – przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
9. Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze – z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.
10. Jeżeli padną strzały, nie krzycz – napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
11. Nie otwieraj nikomu drzwi – interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia – w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

13. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika – wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
14. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon – wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej .
15. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia – w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
16. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego – w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
17. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika – odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji.
18. Nie zwracaj na siebie uwagi – niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę

na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.

19. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny – brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.

20. Nie oszukuj terrorysty – oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.

21. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu – zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców.

22. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami – wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty.

23. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów – każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.

24. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty – nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

25. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę – policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.

26. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi – próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji.

27. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy – taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.

28. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom – postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników

29. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących – tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.

30. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami – wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową.

31. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy – policja zbiera kluczowe informacje mające

się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.

32. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona – w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku

33. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku – w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.

34. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru – najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

22. **Procedura postępowania w przypadku skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły**

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, bruceloza etc.) wirusami (ospy, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie szkoły (szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/ biologiczną – np. telefon o zamiarze ataku).

Należy wówczas:

1. zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru;

2. natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku;

3. w budynku – szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację;

4. w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki – maski

pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry;
5. przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji;
6. powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku;
7. do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych;
8. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.

Należy wówczas:
1. nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy;
2. aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem;
3. pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów;
4. opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób;
5. powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole – dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję, tj. koordynatora d.s. bezpieczeństwa;
6. zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru – rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń;
7. natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby – policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia;
8. jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem,

zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka;
9. po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb – policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń;

10. w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację;
11. sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji;
12. w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry;
13. przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń – częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji;
14. powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku;
15. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
Gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/ biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. Gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:
Należy wtedy:
1. nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy’
2. powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe – dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję, tj. koordynatora d.s. bezpieczeństwa;
3. przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się;
4. pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów;
5. opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób;
6. ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do

wnętrza szkoły;
7. natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia;

8. w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny;
9. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.